

Alummaa kuukiri

Koonga valla leht

NR 7 (136) juuli 2007

LÕPE III KÜLAPÄEV

LÕPE III KÜLAPÄEV

27. mail toimus 3. Lõpe Külapäev, kus said kokku mitmed Lõpe ja Lõpet ümbritsevate külade endised, praegused ja tulevased külaelanikud. Registreerunud külalisi oli kokku 155.

Päeva juhatasid sisse tervituskõnedega vallavanem Andres Hirvela, volikogu esimees Riho Erismaa ja MTÜ Lõpe Külaseltsi esindaja Kristel Lohu. Tunnustati ja tänati silmapaistvaid aktiivseid külaelanikke – Lõpe Külapäevade ellukutsuja ja pikaajaline Lõpe Põhikooli direktor (endine Lõpe Algkool) Ellen Laanesoo, Lõpe küla heakorra eestseisja Salme Pärn, Lõpe Kevadlaada idee autor Ilmar Tiismaa.

Avakontserdil sai rahvas nautida Lõpe Põhikooli laulu- ja tantsulaste esinemist, naisansambli loomingut, tantsuansambli Lustilised tantsu ja Liis Viini esituses kõlanud kauneid tuntud laule. Avatud oli näitus Lõpe Põhikooli ruumides, kus sai tutvuda Lõpe Põhikooli laste kunsti- ja käsitööga, esindatud olid külarahva nobenäpud oma kaunite kudumite, tikandite ja muude näputöödega. Eriliseks nostalgianurgaks kujunes fotonäitus „Lõpe küla läbi aegade,, , kus nii mõnigi võis pildilt leida iseenda, oma sõbra või sugulase.

Omaette vaatamisväärsuseks oli etendus „Viimse Reliikvia radadel“. Etendus kõitis vaatajat kõrvust ja silmist. Lavastaja oli leidnud vanale tuttavale asjale uudse lahenduse, kus põhirolli mängisid muusika, lavaline liikumine, dekoratsioonid ja kostüümid. Etendus, kus sõnad olid üleliigsed.

Peale väikest hingetõmbepausi võisid alata jaanipäevased murumängud, mida viisid läbi Liliana Tammearu ja Ene Mihkelson.

Vanuseklassid jagunesid järgmiselt: põnniklass (kuni 5eluaastat), eelkooliealised, kooliealised ja täiskasvanud.

Esimestena panid end proovile ürituse noorimad.

Parimad kotijooksus: Karmen (põnniklass), Kevin ja Stein (eelkooliealised), Madis (kooliealised). Kui kotijooks tehtud ja esimene võistlus jalgades, prooviti ära ka köievedu.

Saapaviske noormeesteliigas läks võit Margusele ja tütarlasteliigas oli parim Aliise.

Meeste sangpommi (24kg) parimaks oli Mikk Kester 45 tõstega, teist ja kolmandat positsiooni jäid jagama Margus Linde ja Guido Radsin 35 tõstega.

Õllekasti hoidmine kulges samuti tasavägiselt, kus tulemuste vahe oli paarisekundiline. Kindla võidu võttis Guido Radsin ajaga 0,48, 41 sekundit, teiseks tuli Margus Linde ajaga 0,38,64 sekundit ja kolmanda tulemusena tegi Mikk Kester ajaga 0,37,56 sekundit.

Üheks tulisemaks ja valjuhäälemaks jõukatsumiseks kujunes meeste köievedu. Esindatud olid kahe küla meeskonnad – Oidrema (Meelis, Rünno, Tõnis, Mait, Raido ja Madis) ja Rabavere (Keit, Mihkel, Harri, Kristjan, Vova ja Kaido). Tasavägise võistluse tulemusena tuli selle aasta võitjaks Oidrema küla.

Et oli jaanipäev, siis leidsime külaliste hulgast ka Jaani (▲pildil), kes süütas lõkketule.

Jaanitule ääres ulatati peale jõukatsumisi teineteisele sõbrakäsi ja jäädi arutlema võistluses tehtud taktikaliste vigade ja võidu õnnevalemi üle ning hakati paika panema järgmise hooaja treeningplaane.

Edasist õhtut sisustas ansambel „Valvo“, kelle esitatud tuntud lugude saatel keerutati jalga ja otsiti sõnajalaõit varajaste hommikutundideni.

PS! Sõnajalaõit ei õnnestunud tol müstilisel jaaniõöl kellelgi leida. Kuid sõnajalaõie leiuõnne osaliseks sai Kevin koos ema Lilianaga teise päeva lõunal, kui nad otsustasid otsinguid jätkata.

Aeg läheb kiiresti ja üsna pea tuleb kindlasti uus külapäev uute tegemistega. Kohtumiseni!

Koht, kus keiser jala käib.

Sellise pealkirja all kirjutatud projekti rahastas Kohaliku Omaalgatuse Programm taotletud summaga, 10 240 krooniga. Lisaks riiklikule toetusele kulus natuke ka külaseltsi enda raha, külarahva oma tööd ja annetusi.

Projekti eesmärgiks oli rajada Pikavere külla avalikuks kasutuseks välikäimla. Vajaduse selleks tingis meie küla tunnus, Pikavere küla on valla üks arvestatav turismiobjekt oma kiviaedade ning ajaloolise miljööga; samuti meie endi aktiivne seltsielu ja eelmisel suvel süvendatud tiik, millest on saanud populaarne ujumiskoht. Täna päeva seisuga on enamus projektis ettenähtud tegevustest teostatud. Marjo kui projektijuht, peab veel maavalitsusele esitama aruande toetuse kasutamise kohta.

WC asub Pikavere küla keskel teadetetahvli, istumiskoha ja tiigi vahetus läheduses. Kõik see moodustab ühtse terviku – meie külalplatsi. Peale oma põhifunktsiooni täidab WC edukalt ka riietumiskabiini funktsiooni. WC-s on peegel ja kätepesuvõimalus. Avamine toimus 22.juunil küla piknikul.

Külaliikumine on ju tegelikult üks suur koostöö. Iga inimene vajab

tunnustust ning väärib tunnustamist, üks vahel rohkem teine vähem. Siinkohal tahan öelda SUUR AITÄH! kõigile, kes projekti teostamisele ja õnnestumisele kaasa aitasid.

Nele tõi WC detailid Pärnu Ehitusmarketist kohale ja oli üldse igati abiks.

Kõige suurem tänu muidugi Aleksandrile ehk Sassile. Tema oli see

põhitegija: kaevas augu, immutas detailid, pani WC kokku ja tegi kõik viimistlustööd, samuti tõi kohale kivid. Ta tegi seda kõike hästi ning kindlasti oli selles oma osa Anne toetusel ja abil.

Küllil ja Vambola annetasid jääklaasi ja riidenagi. Vambo ladus WC äärde meie külale iseloomulikud kiviaiakesed ning Küllil on alati silma ja kätt õigesse kohta lillede paigutamisel.

Maia käib igal õhtul Saari mäel postkastist posti toomas ja ta ei pea paljaks WC -le silm peale visata ning vajadusel koristada.

Hoiame siis kõik meie ühist ja vajalikku vara, sest niikaua kui inimene elab ja toitub, osaleb üritustel, käib turistina uudistamas teisi paiku – niikaua on tal ka teatud vaheaegade järel eluline vajadus külastada kohta, kus keiser jala käib.

Marjo Kapak, Pikavere Küla Selts

Tekst: Lauri Levo

WiMAX internet levib teie vallas

Maapiirkondade internetiseerimise programmi „Külatee 3” rajatud traadita interneti levialades oodatakse uusi liitujaid.

Ligi aasta on möödumas sellest, kui „Külatee 3” raames liideti Järvemaal traadita internetiga esimene klient. Täna on WiMAX traadita interneti kasutajaid üle-Eesti juba tuhandeid ning neid tuleb liitumiste kaudu aina juurde. Tänu WiMAX-ile on internet jõudnud piirkondadesse, kus tavaline internet ei levinud või oli halva kvaliteediga.

WiMAX interneti signaal levib õhu kaudu kuni 15 kilomeetri kaugusele mastist. Heaks näiteks on Norby klient Riigi Metsamajandamise Keskus, mis asub mastist 12 kilomeetri kaugusele sügaval metsas, kuid internet on seal olemas ja töötab laitmatult. Traadita interneti signaal on jahimajas tugev ning jahiseltskonnad saavad küttimispausidel oma e-kirju lugeda või internetis end uudistega kurssi viia.

Kliendid ühendusega rahul

Riigimetsa Majandamise Keskuse jahimajandi juhataja Lauri Valdur on WiMAX internetiühendusega väga rahul. Kui Valdur internetiühenduse võimaluste otsimisega tegelema hakkas, tundus asi lootusetu, sest lahendused olid väga kallid. Sellepärast loobuti pidevalt ühenduse loomisest. „Oma sõpruskonnas muret kurtes pakkus keegi selle võimaluse välja - Norby hakkab sellist teenust Järvemaal pakkuma,” ütles Valdur. „Asja edasi uurides jõudsimme kokkuleppeni mis meile ja ka teistele

asutustele meie vallas sobis. Täna on asi väga hästi toimunud.”

Valduri jaoks oli Rähkmäe jahimaja interneti ühendamine suur samm, sest paljud töötajad sai aetud kohapealt, rääkimata meie "vanadest püsiklientidest", kes olid väga meeldivalt üllatunud ja nüüdseks kannavad kaasas oma rüpe-raale ja tegelevad vabal ajal töötajadega. „Külaste reaktsioon on eriti huvitav jälgida - kuidas nii kaugel metsas ja eemal asustusest on internetiühendus võimalik?” lisas ta.

Norby Telecom alustas WiMAX internetilevialade ehitamist 2005. Aasta septembris, kui avati esimene traadita interneti leviala Tallinna külje all Tabasalus. Täna on Norby WiMAX internetiga kaetud Järvamaa, Viljandimaa, Pärnumaa, Hiiumaa, Ida-Virumaa ja Lääne-Virumaa. Lisaks on rajatud suured levialad Tartus Ilastesse ning Ülenurmele ja Tallinnas Tabasalu elupiirkonda.

Kuidas WiMAX koju saada?

Traadita internetiga saate liituda juba täna. Liitumissoovi saab edastada Norby Telecom AS-i klienditeeninduse telefonil 666 1 666. Interneti soovijalt küsitakse tema nimi, aadress ja telefoninumber. Peale seda helistab teile Norby tehnik ning lepib kokku aja, millal oleks võimalik kohale tulla. Tehnik paigaldab maja katusele väikesemõõtmelise antenni ja tuppa veelgi pisema siseseadme, millest saab vedada arvutisse internetikaabli või jagada internet õhu kaudu mööda majapidamist kõigile arvutitele.

Kuna WiMAX signaali olemasolu ja tugevus majapidamise läheduses sõltub suuresti puudest, objektidest, mis paiknevad maja läheduses, siis enne kliendilepingu sõlmimist peab Norby klienditeenindaja hindama olukorda kliendi asukohas (kõrghaljastuse, ümbritsevate objektide paiknemist), et paigaldusmeeskond oskaks vajadusel valmistuda eritöödeks ja et tellija oleks teadlik nende vajadustest. Liitumistasu arve saadame postiga kolme tööpäeva jooksul alates seadmete paigaldamise päevast. Norby WiMAX interneti püsiühenduse teenus avatakse kolme tööpäeva jooksul alates liitumistasu laekumisest.

Norby Telecom AS-i andmeside äriiini juhi Ivo Saluoksa sõnul plaanitakse teha külades mitme majapidamise peale ise erilahendusi, et inimesed ikkagi ühenduse saaksid. Näiteks jagada ühte WiMAX ühendust keskse teleskoopmastiga mitme majapidamise vahel. Norby jaoks on oluline, et kõik soovijad annaksid liitumissoovist teada, siis on teada huviliste hulk ja lihtsam lahenduseni jõuda. “See, et küla ühes kohas levi ei ole, ei tähenda veel, et kogu küla on levita. Levita alad fikseerime ja vaatame, mida teha annab,” lisas Saluoks.

Lisainfo:

WiMAX interneti eelised:

- WiMAX internet on kvaliteetne ning internetiühendus ei lase end halvast ilmast segada.
- WiMAX internet on kättesaadav neile, kellel puudub saatjamastiga otsenähtavus.
- WiMAX internetil on tagatud kindel ühenduskiirus.
- WiMAX internetiga saab kasutada soodsat telefoniteenust.

Paigaldustingimused:

Vastuvõtuseadme paigaldamine võtab aega ligikaudu tund. Et paigaldus sujuks plaanipäraselt, peavad olema kliendil täidetud järgmised tingimused:

- Hoone külge kinnitatud või eraldiseisva antennimasti olemasolu. Kõrgus maapinnast vähemalt 5 meetrit.
- Võimalus vedada kaabel antennimastist toatingimustesse, vastava ava olemasolu hoone välisseinas.
- Toaseadme paiknemine nii, et vastuvõtja ja toaseadme vahelise võrgukaabli pikkus on kuni 15 meetrit.
- Hoone katusele pääsemise võimalus. Näiteks redeli olemasolu.

Norby Telecom AS

Eesti kapitalil põhinev telekommunikatsiooniettevõtte Norby Telecom AS pakub Baltimaades uuenduslikke ja paindlikke kommunikatsioonilahendusi nii eraisikutele kui suurfirmadele. Norby Telecomi peamiseks tegevusvaldkonnadeks on IP-telefoniteenus ja selle sidumine olemasolevate infosüsteemidega, laia levipiirkonnaga traadita WiMAX Internet ning suure läbilaskevõimega andmesidelahendused. Norby Telecom on välja ehitanud Baltikumi esimese ja suurima WiMAX Interneti leviala.

Päästekoolist saab aastaga tuletõrjuja-päästja elukutse

Sisekaitseakadeemia Päästekolledži Päästekoolis Väike-Maarjas saab aastaga omandada tuletõrjuja-päästja elukutse. Päästjaks õppima asujaid, kes hiljem päästekeskusesse tööle asuvad, toetab Lääne-Eesti Päästekeskus stipendiumiga.

Tuletõrjuja-päästja on eriala, mille puhul rutiini kartma ei pea. Iga päev toob uusi olukordi ja uusi kogemusi. Juba päästekoolis õppimise ajal on suur hulk õppetunde praktilise suunitlusega, kus harjutatakse nii tavapärasest tulekustutamist kui ka ekstreemsemat nõõripäästet või pinnaltpäästet. Õppetöö ajal tutvutakse pommirühma, lennujaama päästeteenistuse ja teiste selliste asutuste tööga, kuhu tavainimene ei satu.

Lisaks kindlustatud töökohale ja toetusele on kogu õppeaja vältel õpilased riigi ülalpidamisel, tasuta söök, elamine ja riietus. Päästekoolis on õpilaste käsutuses uus, kaasaegse varustusega üheksa klassiruumiga õppehoone, ühiselamu koos selle juurde kuuluvate ruumidega, kaasaegset tulekustutus- ja päästetehnikat sisaldavad garaazid ning õppeväljak praktiliste harjutuste läbiviimiseks.

Lähtudes hilisema töö iseloomust, on tuletõrjuja-päästja erialal vastuvõtukatseteks üldteadmiste test ja füüsilised katsed. Õppima asumisel on eelduseks juba omandatud keskharidus.

Möödunud sügisest saab päästekoolis kutseõppena omandada ka häirekeskuse päästekorraldaja ametit. Päästekorraldaja tööks häirekeskuses on numbrile 112 tulevate õnnetusteadete vastuvõtmine ja töötlemine, samuti päästemeeskondade ning kiirabibrigadide sündmuskohale väljasaatmine. Päästekoolis algava kutseõppe kestuseks on üks aasta ning kutsesobivusvestluse alusel võetakse vastu 12 õpilast. Õppekava edukalt läbinud saavad kutseharidust tõendava tunnistuse ning alustavad tööd päästekorraldajatena Häirekeskuse erinevates keskustes üle Eesti. Päästekorraldaja amet sobib missioonitundega inimesele, kes soovib aidata hätta sattunud inimesi.

Vastuvõtt Lääne-Virumaal Väike-Maarjas asuvasse päästekooli tuletõrjuja-päästja ja päästekorraldaja erialale kestab 2. juulist 17. augustini.

Päästekooli tuletõrjuja-päästja erialale õppima pürgijatel tuleb stipendiumi saamiseks ühendust võtta päästekeskuse või piirkondliku päästekomandoga, et sõlmida tööleping. Stipendiumiga toetab päästekeskus nii oma töötajaid, kes soovivad kvalifikatsiooni tõsta kui annab võimaluse noortele ning kindlustab hilisema töökoha.

Lisainfo www.rescueschool.ee

1. jaanuarist 2009 hakkab üle Eesti hakkab kehtima digiretsept. Sotsiaalministeerium ja MicroLink Eesti AS allkirjastasid 18. mail lepingu e-retsepti it-lahenduse väljatöötamiseks.

Sotsiaalminister Maret Maripuu sõnul on projekti eesmärgiks vahetada praegune paberretsept digitaalse retsepti vastu. „Inimesed ei pea paberretsepti enam kaasas kandma, vaid võivad minna ükskõik millisesse apteeki ning ravim väljastatakse. Digiretsept välistab retsepti kadumise või selle, et apteeker ei suuda arsti käekirja lugeda ja patsient peab minema uue retsepti järele. Kui patsient vajab korduvretsepti, siis teatud juhtudel piisab telefonikõnest ning enam ei pea perearsti juurde minema,“ lisas minister.

E-tervise juhi Kaja Kuivjõe sõnul teeb digiretsept ka arstide elu kergemaks. „Praegu tuleb ette olukordi, kus arst kirjutab patsiendile kogemata vale soodustuse ja peab selle vahe hiljem ise hüvitama. Edaspidi tekib arstil võimalus iga inimese soodustust arvutist retsepti väljastamisel kontrollida ja sellised eksimused kaovad,“ ütles Kuivjõgi.

„Inimesel on võimalus enda retsepte retseptikeskusest vaadata ning otsustada, kes tema retsepte saavad välja võtta ja informeerib sellest arsti. Arstidel tekib erinevate väljakirjutatud retseptide alusel ülevaade, millised ravimid patsient on välja ostanud ning ta saab hinnata erinevate ravimite koostoitmet,“ lisas ta.

Paralleelselt digiretseptiga jääb eriolukordades kehtima ka paberretsept, kuna digiretsepti pole võimalik alati väljastada (nt koduvisiitidel). Ka praegu peavad apteekrid retseptide info arvutisse sisestama ning seega ei teki neil uuendustega lisakoormust.

Digiretsepti projekti puhul teeb sotsiaalministeerium koostööd Eesti Haigekassaga. Retseptikeskuse IT-lahendustes kasutatakse väga kõrgeid turvanõudeid, et vältida tõrkeid nii retseptide väljastamisel arstide poolt kui ka ravimite väljastamisel apteekidest. MicroLink AS annab riigile töötava süsteemi üle 1. juuniks 2008.

E-tervise projekte rahastatakse Euroopa Liidu struktuurfondidest, digiretsepti leping sõlmitakse summas 3,9 miljonit krooni.

Eli Lilles Sotsiaalministeeriumi pressiesindaja

Ristsõna nr 61/4

V.TAMM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
16	17			18			19	20		21					22		
23		24	25	26	27			28	29	30			31				
32		33		34	35		36		37			38	39				
40	41		42								43	44			45		
46		47	48	49	50		59						52			53	54
57		58			59		60	61	62	63		64		65			
		66	67	68				69	70	71	72	73					74
75	76	77		78			79				80	81	82		83		
				84			85	86					87		88		
				89	90		91	92		93			94				
				95	96		97	98		99	100						
				101			102				103						
					104			105									
					106		107			108	109	110					
				111	112	113			114		115						
				116			117			118							
				119			120	121	122	123	124		125				

Horisontaal: 3.Pärnumaa kool. Kellele anti jäätmekäitluse edendamise auhind. 4.Keelumärk muusikas. 9.EWR kindralmajor, lasti maha Tallinna vanglas, n+in. 16.Odyseuse söber ja ta poja kasvataja (om.käändes). 18.A. Kivi üks vendadest. 21.Meri Turaani madalikul. 26.Näitleja n+pn. 27... Mär. 29.võõramaine röövkala, leitud ka E vetest. 32.Ainult noorte mure. 33... Julius, kirjanik, ajakirja "Laste Rõõm" toimetaja. 37.Näitleja, n+in. 39.Sakslane pole nõus. 40.Koht P-maal, Tori vallas. 42.Teadlane, n+in. 43... tuli. 44.Loomult äriinimene. 46.M nimi. 50.Gadoliinium+paraseodüüm. 51.Händikäpp. 52.Veneagne organisats. 56.Nõuka. eesti väeosades oli noorsõdur ... 57.End. Hiina tipp-poliitik. 58.Ühesug. vokaalid. 60.Ujumisvahend, ...m. 61.Koht S-Jaani v. Viljandimaal, ...e. 64...poiss. 66...r, kodutu. 67.Asula L-Prantsusmaal. 70.Tipp-poliitik, majandusmees. 71.Tänuavaldus. 74... aadress. 75.Lilled. 78.Ühes asulas Albu vallas, Järvamaal. 81.Tahtlikult pole arvestatud. 82.Ühing. 84.Spordiselts Vaprad Daamid. 85...im, raha. 92.Kohe hüütakse Teda appi. 94...ll, vahemik. 95.Kalad. 100.P..., poort. 101.Kujur. 103.Orumets Vello. 104.Ohver. 105.Kr. täht. 110.M..., toit. 111.Ajaühik. 115.Jalgrattur. 116... tegevus. 117.Saksa ex president 118.auk. 119...h, poliitik, en+n.

Vertikaal: 1.Koorijuht, in+n. 2.Kuu, lüh. 3.Tennisetreener. 5...Ir Sen. 6.Ei hiilga heade omadustega. 7.Saar E vetes. 8.Rahvusooper+noot. 11.saamatu. 12.asula Joonia saartel. 13.Koht Oru v. läänemaal. 14.Vana ingl.k. 15.Koht Are v. P-maal. 20.kehvapoolsed. 24.Mõlemat pidi on kr. täht. 26.Linn P-Aafrikas. 35.Näitleja, Tootsi osatäitja. 37.edasimine. 43...saar. 45.Kasulikku. 47.Pikk täish. 48.Noot. 49... maja. 51.Tegi apsaka. 53.N nimi. 54.Sigareti mark. 55.Tõepärane. 56.Tagasi tulla. 58.Ühest ainest koosnev. 59. koht P-Eestis. 62.Kas tead ...? 67.Tänasest peale lüh. lad. k. 72.Kreeka täht. 73... liige. 75.Valla pikaealine, n+en. 76.EWR sanitaar-kindral, in+n., evak. 1944 a. Saksamaale, suri 1972 a. Londonis. 77.Luteetsium. 80...teet, haruldus. 87.Ingl. k. art. 88.Isikul. asesõna. 91.Algkooli õpetajaid koolitava õppeasutuse. 92.Linn Rumeenias. 93.seitse. 94.Muinasjutt. 97.Ave... 102.Sina Dato. 106.Tervitus. 109.Teraapia. 110.Mustade marjadega põdsas. 113.Mängukepp. 114.Pärnapuust. 119.Kodulind. 121.Kümmipüss. 122.Ruteenium. 124.Mõnule. 125.Tsirka.

Lahenduslause: Lõuna-Türgi kolkakülas 72,38,79,81,3,47,17,108 23,28,22,34,104,54

69,112,36,98,89,99,107,83,92,102,25 66,116,77,4,41 86,10,88,63,31 30,19,65,44,42,60,96,43,123,120,90,68

Ristsõna nr 60/3 õige vastus: MIDA SELLE VÄIKESE KÕRVA SISSE KÜLL SOSISTATI?

Õigesti vastasid: Ain Soome(3), Aita Pikk mets(3), Sirje Ardan(3), Talvi Iljina(3), Jaan Viita(3), Salme Pärn(3), Kalju Koit(3)

HEAD LAHENDAMIST! Saatke vastused teele 15-ndaks kuupäevaks lehe lõpus olevatele kontaktidele.

Jumalateenistused Mihkli koguduses

29.07	kell 11. ⁰⁰	Jumalateenistus
04.08	kell 19. ⁰⁰	Palvetund Pikavere palvemajas
05.08	kell 11. ⁰⁰	Jumalateenistus armualuaga Pikavere palvemajas
	kell 13. ³⁰	Pikavere palvemaja 177. aastapäeva koosolek
12.08	kell 11. ⁰⁰	Jumalateenistus armulauaga
19.08	kell 11. ⁰⁰	Jumalateenistus armulauaga
	kell 14. ⁰⁰	Palvetund Pikavere palvemajas
26.08	kell 11. ⁰⁰	Jumalateenistus

☎ 564 0300

☎ 445 7599

01.06 – 31.08 Teeliste kirik.

Kirik avatud reedel 14 – 18, laupäeval 12 – 18 ja pühapäeval 11 – 14.

Linda Kappak

Kui meenutad aastaid ja aegu,
mis käidud on elatud teel,
kui meenutad olnut ja praegust,
siis tunned, et noor oled veel.

Õnnitleme 80. sünnipäeval!

Endised töökaaslased
Koonga sööklast

PALMI JÜRISALU
28.08.1930-25.06.2007
ALMA AUMAA
22.12.1909-02.07.2007
OLGA VILJAK
14.10.1926-07.07.2007
KALJU SAKS
20.09.1935-09.07.2007

Kallis Sale!

Päikesevalgust Sa eneses kannad,
soojust teistele edasi annad,
ilusad aastad Sind oodaku ees,
õnne ja tervist käimata teel.

Õnnitleme Sind 80. juubelil!

Kabujalakesed

Õnnitleme juulikuu sünnipäevalapsi!

JAAN RÄTSEP	94
LEIDA KÜTT	87
LINDA KAPPAK	80
SALE PARTS	80
KARLA KAPPAK	70
ALFRED TAMMANN	60
REIN KLAANBERG	55
KALEV TOLLI	55
TAIMI ROOSILEHT	55
JAAN VIITA	50
HENE SAKK	50
URVE AASVÄLI	50

Pikavere Küla Selts korraldas ekskursiooni.

14. juulil toimus õppe-ekskursioon Järvamaale. Ekskursiooni toimumist toetas Kohaliku Omaalgatuse Programm.

Meie vallast oli enamus osavõtjaid Pikavere inimesed, kuna kohti oli üle, kutsusime kaasa Urge ja Kadjaste külaseltside inimesi.

Tublimad Pikaverest taipasid selga panna Pikavere särgid (kes särki tahab, pöörduge Marjo poole), võtsime kaasa oma pildialbumid, Koonga valla voldiku ja Riina tehtud Pikavere voldiku- mõlemad on muide väga hästi õnnestunud! Urge külast ühines meiega seitse inimest Liivia juhtimisel, kes on suurepärane organisaator ja päikseline inimene, külalised kostitasid kõiki kommidega. Kadjaste külast organiseeris tulijad Ülle, kes meid päeva lõpul Kadjastes vastu võttis, nende poolt tuli kolm inimest eesotsas Tiinaga. Kokku sai meid 23.

Esimene sihtkoht oli Müüsleri küla Järvamaal, sinna on Helena Siiroja eestvedamisel rajatud kilplaste teemapark Kilplala.

Pargi perenaine ratsutas meid tervitama kilplaste sõiduvahendil kepphobusel. Peale pikka sõitu külastasime rõõmuga ühte kahest pargi uhkeimast hoonest- Kilplala neljakohalist ja kahekordset WC-d, mis oli neil hiljuti pidulikult avatud, hiljem näidati ka asutuse eelkäijat puu-ceed. Kõigil soovijail oli võimalus õppida ratsutamiskunsti, loomulikult kepphobusel. Need elukad olid õnneks erakordselt taltsad ja sobisid nii vasaku, kui parema jalalistele. Edasi algas meeleolukas rännak läbi pargi, saatjaks vahvad ja tõelise entusiasmi ja meisterlikkusega esitatud kilplaste lood. Kilplased olid leitud mitmeid põnevaid mängu, mida meiega proovida tohtisime, võitja sai ka autasu, ikka kilplastele kombekohase. Lõpuks läksime teise kahest pargi uhkest hoonest- nõukotta, seal sai iga soovija vastavalt vajadusele aru kas juurde võtta, või ära anda. Kirjutasime omalt poolt ka häid soovide nende külaliste raamatusse ja nii mõnigi ostis koju meeneid, kõige populaarsem oli suur ristsõnaraamat. Lõpuks suutsime ka perenaist pisut üllatada, nimelt siis, kui oma albumeid näitasime. Riina kinkis meie küla ja valla voldikud ja kutsusime kilplasi ka Koonga kanti külla.

Edasi sõitsime Esna külla. Esna on ilmselt ainulaadne koht, seda on isegi raske kirjeldada.

Kunagi oli seal raudteejaam, mille ümber tekkis kiiresti asula, kõik hooned pärinevad ajajärgust 1915-1930, hiljem ei ole sinna mitte midagi ehitatud, sest see oli keelatud. Keset põllumajandusmaastikku kerkib tibatilluke linnake peatänava ja suurte kahekordsete puumajadega, kõik on nagu aega tardunud, seal pole ei midagi hiljem üle värvitud, ega katuseid või aknaid vahetatud...

Heakorra poolest oleme meie neist kaugel ees. Endisest alevist on nüüd saanud küla, kus pole isegi poodi ja kauplusauto käib kord nädalas. Elanikud on peamiselt pensionärid, noori on vähe ja tundub, et nad ei hooli eriti oma kodust.

Vastu võttis meid Esna Küla Seltsingu hing Ene Mikk, koos Valdur Permassoniga, kes kuulub Peetri Küla Seltsi juhatusse, ning ka MTÜ-sse Karessen. Valdur on samuti ka Kareda valla ehitusnõunik. Nad rääkisid oma ajaloost ja praegusest elust. Neil on seal külaplats, mis asub kunstliku veekogu Bassu ääres ja perekond Miku eramaal. Nad on sinna rajanud istumiskoha, lava, WC-d, lõkkeplatsid, kõike seda avalikuks kasutamiseks. Läksime läbi küla Esna seltsingu kasutusse olevasse väikesesse puumajja, kus enne oli külanõukogu ja mis on nüüd valla oma ja seltsingule tasuta kasutamiseks. Meie jaoks oli seal kaetud ilus laud, pakuti maitsvat suppi ja kohvi, ning kringlit. Vaatamata äärmisele lihtsusele, oli seal ometi soe ja hubane õhkkond, tundus, et pererahva hingesoojusel oli selles kindel osa. Toit oli maitsev, söime ja rääkisime omavahel. Esna Küla Seltsingu käivad koos vanemad naised, kes koovad koos ilusaid kaltsuvaipu ja meenutavad vanu aegu. Naistel oli ka mure: nad vajavad veel ühtesid kangastelgi, nii et kellel on kinkida, või soodsalt müüa, võtke ühendust, tutvustaksin teid hea meelega Esna naistele.

Muidugi kutsusime neidki endale külla ja jätsime mälestuseks voldikud.

Edasi saatis meid Valdur, kes viis meid vaatama ajaloolist Kareda vallamaja. Hoones on ajutises korteris pere, kuid ülejäänud maja on tühi. Katus vajab hädasti vahetamist, kuid ukсед-aknad on ees ja terved, osaliselt algsel kujul säilinud. Arvestades, et maja on umbes 50 aastat vanem, kui Pikavere vallamaja, on see hästi säilinud. Vald püüab leida hoonele rakendust, kuid ideid napib. Planeeriti ümbruskonna valdade muuseumi, kuid turistide meelitamine ei edene. Reklaamitud MTÜ Karessen tegelikkuses ei tegutse.

Edasi sõitsime Öötla külla. Sealne selts küll tegutseb, kuid kahjuks me nendega ei kohtunud. Viru Küla Selts omab Öötla mõisa! Mõis on üsna heas seisukorras, uue plekk-katusega, kuid rakendust ei ole. Küla selts otsib partnerit, et mõisaga midagi peale hakata. Mõis ise on muide suurem, kui Kõima, nii et üsna mõjuv hoone.

Kareda valla keskus on Peetri küla, seal ei taha aga sarnaselt Koongaga seltsi tegevus kuidagi käima minna.

Ilmselt oleks meil Kareda vallavalitsust esindanud noore ja südamega ehitusnõunikuga jututeemat veel kauaks jätkunud. Külli rääkis mismoodi meil heakorraga asjad iga aastaga paremaks lähevad ja kõik pered oma koduümbrustega vaeva näevad. Selles osas on neil arenguruumi. Lahkumisel saime kingituseks plaadi Esna-Kareda miljööväärtsuliku ala uuringuga ja ütlen ausalt, et tõeline jahmatus tabas mind siis, kui seda kodus vaatasin. Meie omakorda kinkisime jällegi voldikud ja kutsusime külla.

Sõit läkski kodu poole. Tagasiteel tegime peatuse Paide Maksimarketis, koju ju ka vaja midagi osta. Pikavere kostitas koduteel kõiki präänikute ja soolaküpsistega, ega me ju Urge rahvast kehvemad ole!

Kadjaste inimesed kutsusid meid ka oma seltsimaja vaatama, muidugi läksime ja ilmselt saime ka retke suurima vapustuse osalisteks. Nende ruumid on meie jaoks lihtsalt muinasjutt, väga ilus euroremont, karoona, pingpong, muusikakeskus, suured kõlarid, televiisor, mis oli peagu kino ekraani mõõtmetega, ilmselt suurim(plasma, LCD?), mida tehakse- see kõik suuremas saalis.

Edasi arvutituba nelja kohaga, uus täispuit mööbel, kaasaegsed õhukese monitoriga arvutid. Ja veel nõupidamiste vms ruum arvuti, kontorikombaini, suure ovaalse lauaga. Ja veel järgmine ruum suure nahast nurgadiivani, kohvinurga ja ajalehelauaga ja kõige tipuks oli neil ka saun, loomulikult koos kaasaegse duširuumiga. Me ei osanud esimese hooga muud, kui ainult ohkida. Kõige tipuks ei tee nad seal kõiki üritusi oma isiklikust vabast ajast ja ka raha eest, vaid neil on seal 1,5 töökohta! Neile, kes ei tea- see on Väandra vald.

Kadjaste inimesed palusid end ka teinekord kaasa kutsuda, kui tee nende juurest mööda viib, loomulikult me teemegi seda. Kutsusime ka enda juurde.

Urgel tegime peatuse, ka Liivia palus neid teinekordki kaasa võtta, seal kandis on reisimine ja ekskursioonid hästi populaarsed. Me saime ka nende poolt tänukirja, kus all Kiisa Pereturismi Keskus, Urge Külaselts, Kilksamaa-Räägu Külaselts, Urge Naisselts. Nad olid suurepärased kaaslased, võtsid kõike pakutavat avatuna ja heatujulisena vastu. Aitähh neile hea seltskonna eest! Loomulikult on ka Urge rahvas meile oodatud.

Lõpetuseks tahan tänada meie toredat bussijuhti Kallet, kes oli meie soovidele vastutulelik ja ei pahandanud päeva planeeritust pikemaks venimise üle. Aitähh, meil oli sinuga tore sõita!

Meil on mitme peale palju vahvat pildimaterjali, pealekauba Karedast saadu, kui saame kokkuleppele Eerikaga Koonga Raamatukogu ruumi kasutamise osas ja Vallavalitsus usaldab projektorit kasutada, siis on plaanis väike meenutusõhtu. Sinna on kõik oodatud, nagu ka reisile kõik oodatud olid.

Nele Tamm

Pikavere Küla Selts

